

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“

DANAS VAS INFORMIŠEMO O BRAON MRAMORASTOJ STENICI U USEVIMA I ZASADIMA

.....

### BRAON MRAMORASTA STENICA (*Halyomorpha halys*)

BRAON MRAMORASTA STENICA JE INVAZIVNA ŠTETOČINA KOJA VODI POREKLO IZ ISTOČNE AZIJE. NA EVROPSKOM KONTINENTU OVA ŠTETOČINA JE ZVANIČNO PRVI PUT REGISTROVANA NA TERITORIJI ŠVAJCARSKJE 2007. GODINE. PROMENE USLOVA U NAŠEM PODNEBLJU USLOVILE SU NJENU POJAVU I U NAŠOJ ZEMLJI, 2015. GODINE.



SLIKA 1. BRAON MRAMORASTA STENICA NA RAZLIČITIM RATARSKO-POVRTARSKIM USEVIMA

OD TADA, DOŠLO JE DO ZNAČAJNOG POVEĆANJA NJENE BROJNOSTI ŠTO PREDSTAVLJA VISOK POTENCIJAL DA POSTANE EKONOMSKI ZNAČAJNA ŠTETNA VRSTA VELIKOG BROJA GAJENIH KULTURA.

BRAON MRAMORASTU STENICU KARAKTERIŠE IZRAZITA POLIFAGNOST, PA JE DO DANAS IDENTIFIKOVANO VIŠE OD 300 BILJAKA DOMAĆINA OVOJ ŠTETOČINI, MEĐU KOJIMA JE VELIKI BROJ POLJOPRIVREDNIH KULTURA. U NAŠOJ ZEMLJI, DO SADA, OVA VRSTA JE REGISTROVANA U USEVIMA SOJE, KUKURUZA, PARADAJZA, PAPRIKE, KROMPIRA KAO I U ZASADIMA JABUKA, KRUŠAKA, BRESAKA, TREŠANJA, VIŠANJA, ORAHA, LESKE, MALINE I VINOVE LOZE.





SLIKA 2. BRAON MRAMORASTA STENICA NA RAZLIČITIM VOĆNIM VRSTAMA

BRAON MRAMORASTA STENICA POSEDUJE USNI APARAT ZA BODENJE I SISANJE. ODRASLE JEDINKE I LARVE PROBADAJU BILJNO TKIVO I HRANE SE SOKOM BILJAKA IZ SVIH NADZEMNIH

DELOVA, PREFERIRAJUĆI ISHRANU NA PLODOVIMA. NA POVRŠINI PLODOVA USLED ISHRANE NASTAJU NEKROTIČNE TAČKE I UDUBLJENJA I TAKVI PLODOVI GUBE TRŽIŠNU VREDNOST.



SLIKA 3. ODRASLA JEDINKA BRAON MRAMORASTE STENICE NA PLODU LESKE





SLIKA 4. ODRASLA JEDINKA BRAON MRAMORASTE STENICE NA PLODU PAPRIKE



SLIKA 5. ISPILJENO JAJNO LEGLO I LARVE BRAON MRAMORASTE STENICE NA VINOVOJ LOZI

TOKOM OVE PROIZVODNE SEZONE, U NEKOLIKO NAVRATA SMO VAS OBAVESTILI O PRISUSTVU BRAON MRAMORASTE STENICE U RAZLIČITIM USEVIMA I ZASADIMA I POTREBI SPROVOĐENJA MERA ZAŠTITE.

U OVOM MOMENTU, NAJVEĆI RIZIK OD NASTANKA ŠTETA POSTOJI U ZASADIMA KASNOSTASNIH SORTI BRESAKA, NEKTARINA I ŠLJIVA, ZASADIMA VINOVE LOZE I LESKE, REMOTANTNIH SORTI MALINE, KAO I USEVIMA SOJE, POSTRNE BORANIJE, PAPRIKE I PARADAJZA.

U ZAVISNOSTI OD DO SADA PRIMENJENIH INSEKTICIDNIH TRETMANA USMERENIH NA SUZBIJANJE RAZLIČITIH ŠTETOČINA, U USEVIMA I ZASADIMA SE NIVO PRISUSTVA BRAON MRAMORASTE STENICE VEOMA RAZLIKUJE. U POJEDINIM USEVIMA SOJE TRENUTNO SE REGISTRUJE NJENO VEOMA INTENZIVNO PRISUSTVO.



SLIKA 6. ODRASLA JEDINKA BRAON MRAMORASTE STENICE NA SOJI





SLIKA 7. LARVE BRAON MRAMORASTE STENICE NA SOJI

### PREPORUKA

PROIZVOĐAČIMA SE PREPORUČUJE OBAVEZAN PREGLED USEVA I ZASADA NA PRISUSTVO BRAON MRAMORASTE STENICE. U NAŠOJ ZEMLJI NEMA REGISTROVANIH INSEKTICIDA ZA NJENO SUZBIJANJE. U SVIM USEVIMA I ZASADIMA, GDE SE POTVRDI PRISUSTVO POMENUTE ŠTETOČINE I GDE JE MOGUĆE, PREPORUČUJE SE PRIMENA NEKOG OD REGISTROVANIH INSEKTICIDA IZ GRUPE PIETROIDA KOJI SU POKAZALI DOBRU EFIKASNOST U NJENOM SUZBIJANJU A ODLIKUJU SE KRAĆOM KARENCOM:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA/KONCENTRACIJA	KARENCA	USEV/ZASAD
SCATTO	DELTAMETRIN	0,18-0,42 L/HA	3 DANA	PAPRIKA PARADAJZ
KARATE ZEON	LAMBDA-CIHALOTRIN	0,2 L/HA	7 DANA	MALINA LESKA
PLURES	DELTAMETRIN	0,3-0,5 L/HA	14 DANA	VINOVA LOZA

KOZAK	LAMBDA- CIHALOTRIN	0,15 L/HA	14 DANA	BORANIJA
-------	-----------------------	-----------	---------	----------

**S OBZIROM DA JE KOD VELIKOG BROJ POLJOPRIVREDNIH USEVA I ZASADA BERBA U TOKU ILI SE OČEKUJE, STROGO VODITI RAČUNA O KARENCI PRIMENJENIH PREPARATA!**

.....

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE [WWW.PISVOJVODINA.COM](http://WWW.PISVOJVODINA.COM)